

спецкурс

Датската звукова система

[d̥e 'd̥ans̥gə 'lyð̥sysd̥eːʔm]

Томас Оландер

СУ · летен сем. 2006–07

лекция IX · 23.04.07

Днес – лекция IX

Артикулационно описание на шведските звукове.
Сравнение с датските звукове. Фонологична
интерпретация на шведските звукове.

– за четене

Engstrand 31–34, 112–115, 167–168

– упражнение (може да ми се изпрати до 21. април)

Кои са най-важните прилики и разлики между
шведската и датската звукови системи в областите
(а) на съгласните, (б) на гласните и (в) на
прозодията?

Шведски и датски звукови системи

- малък брой
съгласни звукове:
23 (18+5)
- голям брой гласни
звукове: 17 (9+8)
- дълги и кратки
гласни
- акцент 1 и акцент 2

- малък брой
съгласни звукове
(20)
- голям брой гласни
звукове (15)
- дълги и кратки
гласни
- отличие и наличие
на *stød*

Шведските съгласни

	билаб.	лабио- дент.	дентални	алвеолни	супра- дентални	палатални	велярни	глоттални
преградни	p b		t d		t d		k g	
проходни		f v	s		ʃ	ç j		h
назални	m		n		ŋ		ŋ	
плавни			l		ɭ			
вибрантни				r				

Датските съгласни

	билаб.	лабио- дент.	алвеолни	алвео- палат.	палат.	велярни	супра- фаринг.	глоттални
преградни	p ^h b		t ^s d ^o			k ^h g ^o		
проходни		f v	s	ʃ	(j)		ɸ	h
назални	m		n			ŋ		
плавни			l					
полугласни	ɥ		ø		ɹ		ɘ	

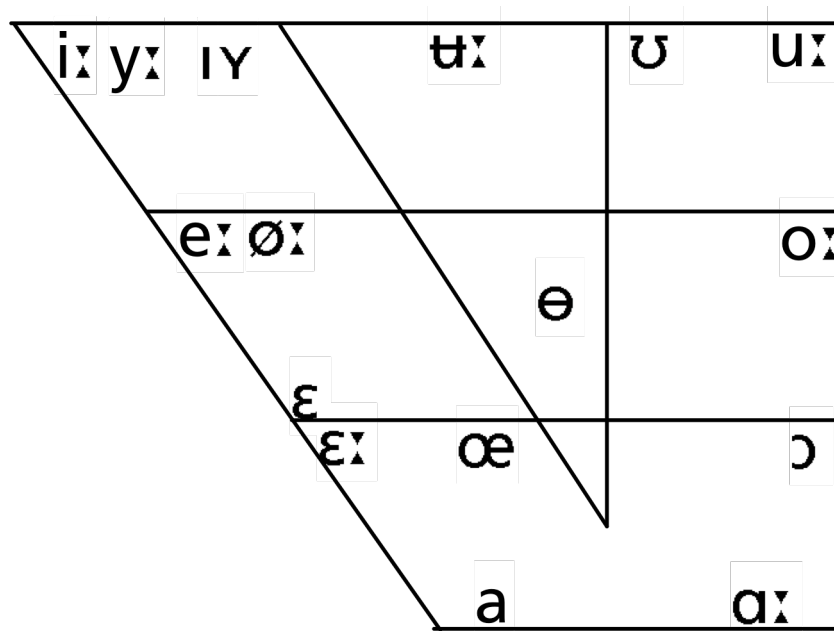
Супраденталните съгласни в шведски

- интерпретация на [t d ʒ ŋ ʅ] в шведския език
  - -/r/ плюс /t d s n l/- дава супрадентал: **bror** + **Sven** = ['bru:ʒvɛn:]
  - пред [t d ʒ ŋ ʅ] /ɛ: ɛ ø: ø/ се реализират като [æ: æ œ: œ] – както и пред [r]: **lärt** ['læ:t], **värst** ['væ:ʒt] (срещу **lät** ['lɛ:t], **vest** ['vɛst])
  - фактът, че пред (кратките) [t d ʒ ŋ ʅ] се срещат и дълги, и кратки гласни, е аргумент, че – от фонологична гледна точка – става въпрос за *група съгласни*

Шведските гласни

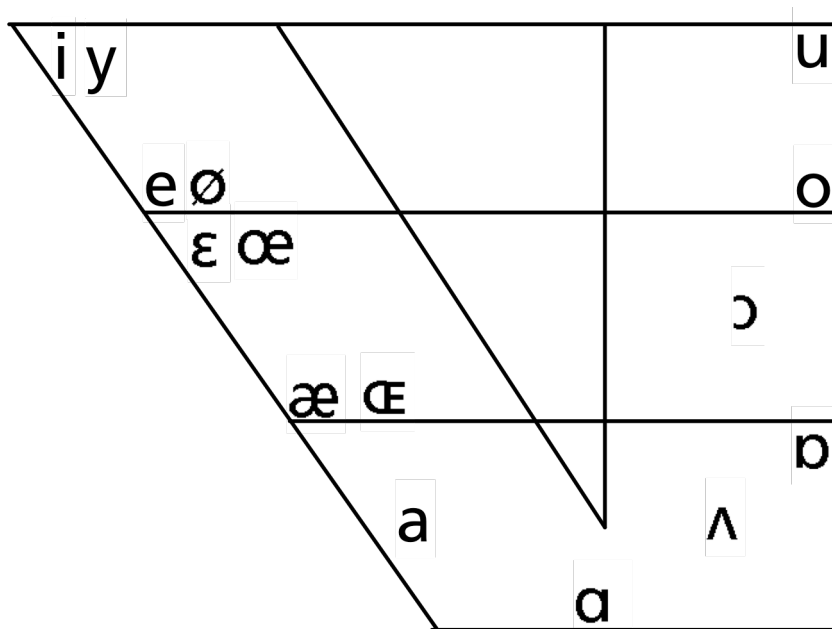

само пред /r/: [æː æ œː œ]

Датските гласни

само дълги: [æː ɔː]

само кратки: [a ʌ]

Шведски и датски гласни

- 9 дълги и 8 кратки гласни (общо 16 качества)
- дълги и кратки гласни се различават по качество
- тенденция към дифтонгизация на дългите гласни

- 13 дълги и 13 кратки гласни (общо 15 качества)
- дълги и кратки гласни (почти) не се различават по качество
- дългите гласни са монофтонги

Шведска и датска прозодия

ударение

до голяма степен
може да се предвиди

до голяма степен може
да се предвиди

реализира се различно в двата езика

количество
на гласните

играе важна роля в
лексикон

играе важна роля в
лексикон

акценти и
stød

акценти играят важна
роля в морфол. и
лексикон

stød играе важна роля
в морфология и
лексикон

фразова
интонация

реализира се различно в двата езика

Защо шведите не разбират датчаните?

(по Nina Grønnum)

ленизация на преградните съгласни	не	да
наличие на леки ударени срички	не	да
отпадане на неударено е	не	да
отпадане на <i>r</i>	не	да
отпадане на полугласни	не	да
промени в количество на гласни	не	да
прозодия на ниво на думата	акценти	<i>stød</i>
задължителен фразов акцент 	да	не
сигнализация на функцията на изречението	силна и локална	слаба и глобална

За другата седмица

- лекция X: Фонологична интерпретация на датските звукове. Представяне на три подхода: Brink & Lund, Vasbøll, Grønnum.
- за четене
  - Brink & Lund, стр. 45–49
  - Grønnum *Rødgrød*, стр. 118–127, 148–157